

عضویت ایران در جامعه ملل پس از جنگ جهانی اول (1300 ش)

در روز ۹ دی ۱۳۰۰ شمسی مجلس شورای ملی، عضویت ایران در جامعه ملل را تصویب کرد.

در روز ۹ دی ۱۳۰۰ شمسی مجلس شورای ملی، عضویت ایران در جامعه ملل را تصویب کرد. جامعه ملل، یک سازمان بین المللی میان دولتی بود که در نتیجه امضای عهدنامه ورسای، طی سال های ۱۲۹۸ تا ۱۲۹۹ خورشیدی تاسیس شد و تا زمان وقوع جنگ جهانی دوم مهم ترین نهاد بین المللی میان دولتی به شمار می آمد. پس از خاتمه جنگ جهانی اول نمایندگان ۳۲ دولت جهان در ۱۸ ژانویه ۱۹۱۹ میلادی جهت برقراری نظام بین الملل در ژنو گرد هم آمدند تا یک سازمان بین المللی جهانشمول به عنوان «پارلمان جهانی» تاسیس کنند. ابتکار تشکیل چنین سازمانی از وودرو ویلسون رییس جمهور آمریکا بود، اگرچه آمریکا هرگز عضو آن نشد. در ۹ ژوئن ۱۹۱۹ کمیته ای متشکل از نمایندگان دولت های شرکت کننده در کنفرانس صلح ورسای، به منظور فراهم آوردن زمینه تاسیس جامعه ملل گردهم آمده بودند. این کمیته تصمیم گرفته بود ابتدا ایجاد جامعه ملل را اعلام نماید و سپس به بررسی موضوعات مربوط به فعال کردن این سازمان بین المللی بپردازد. در چنین شرایطی بود که عهدنامه صلح ورسای در ۲۸ ژوئن ۱۹۱۹ به امضای دول شرکت کننده در کنفرانس رسید و در تاریخ ۱۰ ژانویه ۱۹۲۰ لازم الاجرا گردید. این تاریخ در واقع تاریخ رسمی تشکیل جامعه ملل محسوب می شود. این سازمان جهانی تا سال ۱۳۲۴ شمسی، رسمیت اجرایی داشت، که در طی این مدت، به تناوب ۵۸ عضو داشت، که ۴۲ عضو از این ۵۸ عضو، از جمله ایران به عنوان عضو اصلی و موسس به فعالیت می پرداختند. اهداف این سازمان خلع سلاح، جلوگیری از جنگ به واسطه تامین امنیت همگانی، رفع اختلاف و مشاجره بین کشورها از راه مذاکره و دیپلماسی و همچنین بهبود سطح زندگی جهانی بود.